

Arbeiderbevegelsens historie

Professor Jorunn Bjørgum, rom B429 NHA, tlf. 22 85 69 08 (a)/23 33 02 86 (p),
jorunn.bjorgum@iakh.uio.no

Arbeiderbevegelsens historie

Radikalisering og splittelse

I 1918 erobret den opposisjonelle, revolusjonære “nye retning” ledelsen av Det norske arbeiderparti (DNA). I 1921 ble partiet splittet ved opprettelsen av Norges Sosialdemokratiske Arbeiderparti (NSA). I 1923 ble partiet splittet på ny med dannelsen av Norges Kommunistiske Parti (NKP). Både radikaliseringsprosessen før 1918 og splittelsesprosessene i 1920-årene kan gi grunnlag for nye masteroppgaver. En mulighet er å undersøke utviklingen innen et lokalsamfunn på dette felt. Eller man kan undersøke en eller flere avisers holdninger til de aktuelle stridsspørsmålene. Flere oppgavemuligheter finnes også når det gjelder fagorganisasjonens rolle og betydning.

Martin Tranmæl som redaktør

Gjennom hele mellomkrigstiden fungerte Martin Tranmæl som Arbeiderpartiets reelle leder fra redaktørstolen i Social-Demokraten/Arbeiderbladet. Hvordan utøvde han dette lederskapet gjennom avisspaltene? Ut fra denne overordnede problemstillingen er det muligheter for flere forskjellige masteroppgaver om Arbeiderbladets holdninger til ulike politiske spørsmål og saksfelter.

Noen oppgaveforslag:

- Arbeiderbladet og kampen mellom DNA og NKP etter 1923
- Arbeiderbladet og samlingen i 1927
- Arbeiderbladet og Hornsruds regjeringsdannelse
- Arbeiderbladet og den partipolitiske samlingen i 1927.
- Arbeiderbladet og "blodbadet" på LO-kongressen 1934.
- Arbeiderbladet og Vinterkrigen mellom Finland og Sovjet-Unionen.
- Arbeiderbladet og samlingsforhandlingene mellom DNA og NKP 1945-1947.
- Arbeiderbladet og rettsoppgjøret etter krigen.
- Arbeiderbladet og kampen om LOs internasjonale forbindelser
- Arbeiderbladet og striden om forsvars- og sikkerhetspolitikken i 1930-årene
- Arbeiderbladet og Trotskij-saken

Samtidig er jeg også villig til å veilede andre hovedoppgaver i arbeiderbevegelsens historie, gjerne i tilknytning til fagorganisasjonens historie. Som muligheter kan nevnes stiftelsen av LO i 1899, LO og antimilitarismen, LO og arbeiderrådsbevegelsen, utviklingen av samorganisasjonssystemet, LOs internasjonale utvalg.

Som eksempler på mer spesielle enkeltstående masteroppgaveforslag kan nevnes:

- Samarbeidskomiteen mellom Arbeiderpartiet og LO.
- Ole Lian og ”den nye retning”.
- Rettsoppgjøret i LO / fagbevegelsen etter 1945.
- Arbeiderpartiet og tollpolitikken i mellomkrigstiden. Fra frihandel til proteksjonisme - og veien til EU.
- Arbeiderpartiet og Quisling-saken i 1932.

- Kampen om ytringsfriheten. Arbeiderbevegelsen og regjeringens provisoriske anordning av 25. september 1914.
- Kyrre Grepp.